Мінску 950 год

Люблю цябе, мая сталіца

Мінск стары і новы

Упершыню Мінск (летапісны Меньск, Менеск) упамінаецца ў "Аповесці мінулых гадоў" пад 1067 годам у сувязі з падзеямі, што адбываліся ў Кіеўскай Русі.

950 год

У канцы XI- пачатку XII ст. Менск стаў цэнтрам удзельнага Менскага княства, якое на рубяжы XIII-XIV стст. увайшло ў склад Вялікага Княства Літоўскага.

У XV ст. Менск стаў адным з самых буйных гарадоў у ВКЛ. У сакавіку 1499 г. ён атрымаў магдэбурскае права, г. зн. права на самакіраванне. Менску было дазволена пабудаваць ратушу. Яна была сімвалам гарадскога самакіравання.

950 го

Паводле легенды абраз з выявай - Ушэсце Багародзіцы прыбыў у горад уверх па плыні Свіслачы з Кіева, разбуранага татарамі. На месцы, дзе абраз спыніўся ля берага, была пабудавана першая царква ў Мінску.

Герб быў прысвоены гораду ў 1591 годзе.

Пасля падзелаў Рэчы Паспалітай і ўваходжання беларускіх земляў у склад Расійскай імперыі (1796) Менск стаў губернскім горадам. Пэўная частка расійскай эліты захапілася ўсім польскім. Гэта прывяло да таго, што Менск сталі называць на польскі лад – Мінскам.

У XIV ст. цэнтрам Мінска стала Саборная плошча(1860 г. – Верхні рынак).

950 год

У другой палове XIX ст. Мінск з феадальнага горада ператварыўся ў капіталістычны. Хутка развівалася прамысловасць, асабліва пасля таго, як праз Мінск праклалі Маскоўска-Брэсцкую (1871г.) і Любава-Роменскую(1873 г.) чыгункі.

У горадзе пачалі ствараццa прамысловыя прадпрыемствы, адкрываліся банкі. Плошча горада з 1861 да 1897 г. павялічылася ў 10 разоў. У ім пражывала 90 тыс.чалавек.

Цэнтр горада перамясціўся на новае месца (цяпер раён Кастрычніцкай плошчы і тэатра імя Янкі Купалы). У 1888-1890 гг. тут пабудавалі гарадскі тэатр.

950 год

За гарадскім тэатрам знаходзіўся Аляксандраўскі сквер, які заклалі ў 1872 г. У 1874 г. у скверы пабудавалі фантан “Хлопчык з лебедзем”, прысвечаны пуску ў горадзе водаправода.

У пачатуку XX ст. Захар’еўская вуліца (цяпер праспект Незалежнасці) стала галоўнай вуліцай Мінска.Там знаходзіліся адміністрацыйныя і банкаўскія будынкі, гасцініцы, жылыя дамы, шматлікія крамы.

950 год

У 1910 г. у горадзе ўзводзіцца касцёл святых Сымона і Алены (Чырвоны касцёл)

Касцёл святых Сымона і Алены ўзведзены на сродкі сям'і Вайніловічаў як памяць пра іх памерлых дзяцей- сына Сымона і дачку Алену.

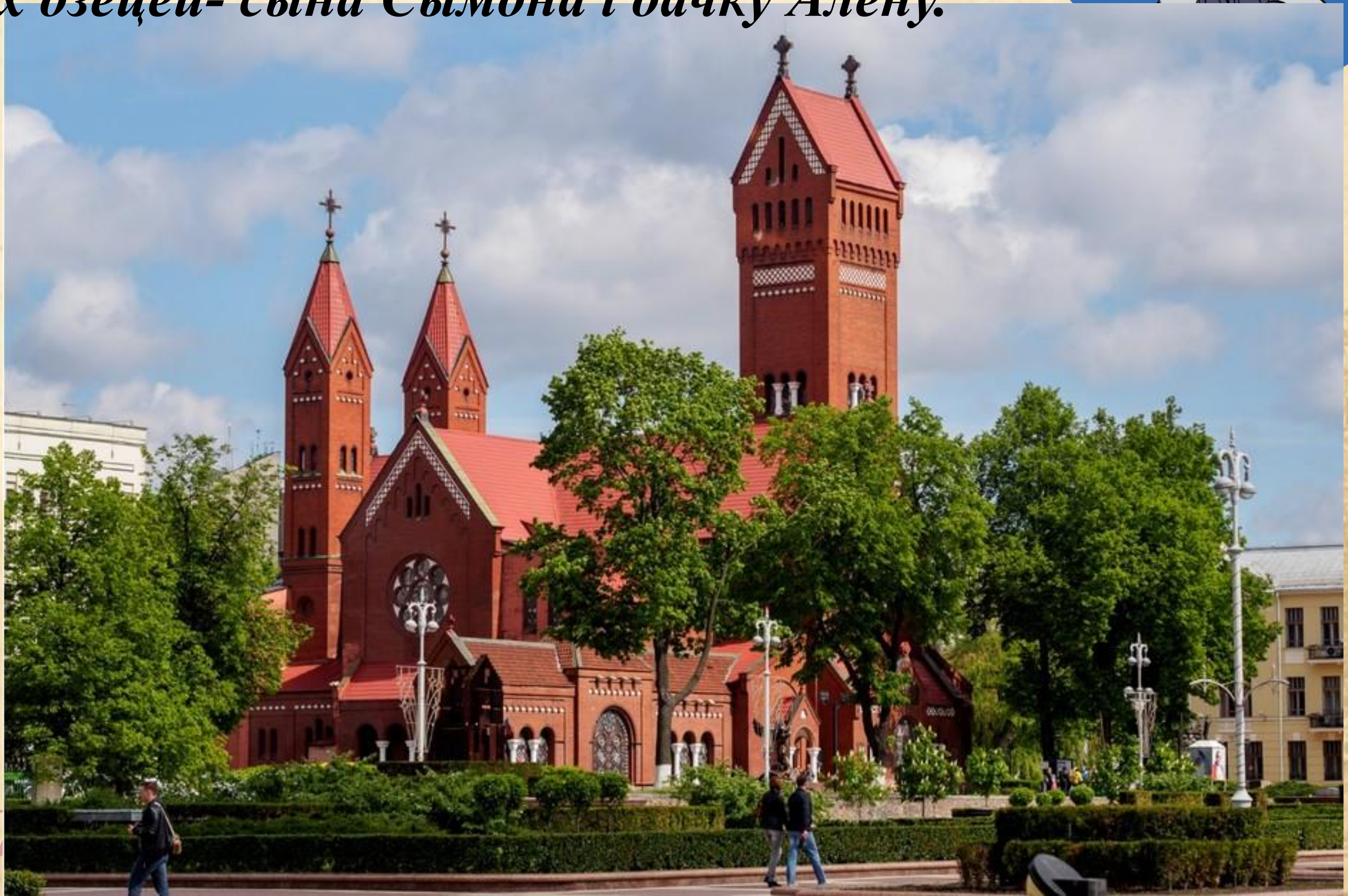

950 го

Сярод лепшых узораў мінскага мадэрна – шасціпавярхоўны будынак гасцініцы “Еўропа”(1906-1909 гг.). “Еўропа” была самай вялікай гасцініцай у тагачаснай Беларусі.

Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі 25 кастрычніка (7 лістапада) 1917 г. улада ў горадзе перайшла да Мінскага Савета рабочых і салдацкіх дэпутатаў.

З лютага па лістапад 1918 г. горад быў акупіраваны нямецкімі войскамі.

1 студзеня 1919 г. у Смаленку на I з'ездзе Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі было абвешчана аб утварэнні Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. 5студзеня сталіцай БССР стаў Мінск.

У 30-я гг. Былі пабудаваны Дом Урада, тэатр оперы і балета, галоўны корпус Акадэміі навук.

Мінск- горад-Герой

950 год

Вечную славу здабыў сабе Мінск падчас Вялікай Айчыннай вайны 1941-1945гг. Нямецка-фашысцкія войскі захапілі сталіцу Беларусі, але не скарылі яе жыхароў. 1100 дзён гераічна змагаліся з ворагам мінскія падпольшчыкі.

Адразу ад пачатку вайны 22 чэрвеня 1941 г. мінскія улады пачалі рыхтаваць горад да абароны. Але пад ударамі нямецка-фашысцкіх войскаў Чырвоная Армія адступала. У Мінску пачалася эвакуацыя насельніцтва, прадпрыемстваў і матэрыяльных каштоўнасцей.

Чатыры дні ішлі жорсткія баі на подступах да Мінска.

28 чэрвеня фашысты ўварваліся ў беларускую сталіцу.

950 год

Жыццё мінчан ва ўмовах акупацыі было невыносным.

Некалькі канцлагераў фашысты зрабілі і ў Мінску. Ваеннапалонных утрымлівалі ў Трасцянцы. Гэта быў самы буйны канцлагер на тэрыторыі СССР і чацвёрты па колькасці знішчаных у Еўропе.

950 год

Але ні рэпрэсіям, ні смяротнымі пакараннямі фашысты не запалохалі жыхароў Мінска. У горадзе дзейнічалі падпольныя групы.

У акупаваным Мінску дзейнічала 116 падпольных груп, куды ўваходзіла каля 6,5 тыс. падпольшчыкаў.

950 год

Фашысты планавалі вывезці ў Германію амаль усё насельніцтва Мінска, а сам горад разбурыць дарэшты. Але імклівае наступленне Чырвонай Арміі сарвала гэты план.

3 ліпеня 1944 г. Мінск зноў стаў свабодным!

95

Да вечнага агню на плошчы Перамогі ў будні і святы прыходзяць людзі, каб пакланіцца памяці тых, хто адстаяў свабоду і незалежнасць Айчыны.

950 год

Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

Будынак размешчаны на скрыжаванні праспектаў Пераможцаў і Машэрава ў парку Перамогі, каля абеліска «Мінск — горад-Герой».

Музей кампазіцыйна і ідэйна складае са стэлай адзіны функцыянальны і архітэктурны ансамбль. Будынак пабудаваны ў 2010—2013 па праекце архітэктараў В. Крамаранкі, В. Нікіціна, А. Грышана.

Адкрыты 2 ліпеня 2014 года.

950 год

Пасляваеннае аднаўленне

Мінскія архітэктары разам з маскоўскімі і ленінградскімі калегамі распрацавалі план аднаўлення Мінска. Яны жадалі стварыць "помнік, варты нашага часу і эпохі". Галоўнай магістраллю горада стала Савецкая вуліца (былая Захар'еўская). Яе ператварылі ў шырокі праспект, названы праспектам Ста

Незалежнасці).

950 год

Велічнай атрымалася Прывакзальная плошча. На ёй пабудавалі два 11-павярховыя дамы, падобныя на вежы. Яны сталі своеасаблівай “брамай горада”.

950 год

У 50- 80 –я гг. Мінск значна пашырыў свае межы. З’явіліся новыя вуліцы і мікрараёны. Горад упрыгожылі манумент Перамогі, архітэктурна-скульптурны комплекс “ Мінск-горад-Герой”, помнікі Янку Купалу, Якубу Коласу, Максіму Багдановічу, Максіму Горкаму і іншым знакамітым асобам.

950 год

Мінск квітнеючы

950 год

Сучасны Мінск – галоўны прамысловы цэнтр нашай краіны.

Пачатак трэцяга тысячагоддзя Мінск сустрэў у ліку 273 найбуйнейшых гарадоў свету, займаючы сярод іх 116-е месца па колькасці насельніцтва. Мінчанамі з’яўляюцца амаль 20% жыхароў Беларусі – у Мінску пражываюць 1 959 781 чалавек.

950 год

У пачатку 2000-х гадоў, пасля больш чым дзесяці гадоў будоўлі, быў адкрыты новы ультрасучасны чыгуначны вакзал. Сёння ён захапляе сваёй прыгажосцю гасцей сталіцы і з'яўляецца адной з славутасцяў горада.

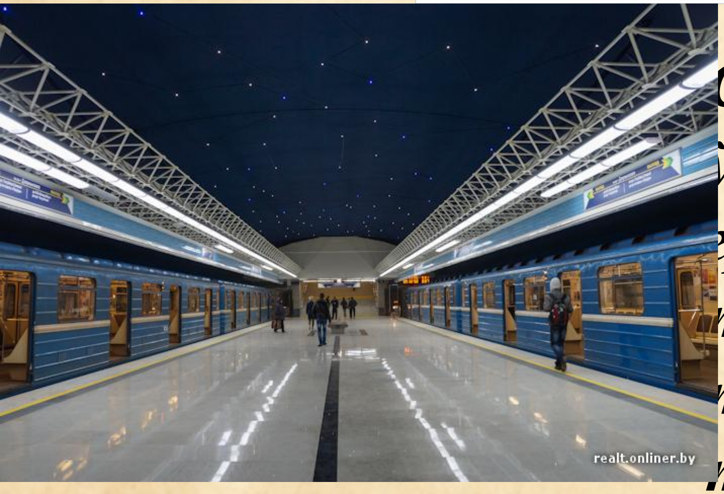

Сёння на вуліцах Мінска можна ўбачыць розны транспарт: легкавыя і грузавыя аўтамабілі, аўтобусы, тралейбусы, трамваі, маршрутныя таксі… А калі спусціцца ў метро, трапіш у сапраўднае царства прыгожых падземных станцый і хуткіх электрацягнікоў.

950 год

Між тым маршрутныя перавозкі пасажыраў у Мінску пачалася з 1887 г. У 1892 г. у горадзе была адкрыта першая конка.

Музей мінскай конкі

950 год

950 год

У сталіцу Беларусі можна прыляцець і самалётам. Большасць авіярэйсаў прымае Нацыянальны аэрапорт “Мінск” (“Мінск-2”), размешчаны за 42 км ад горада.

950 год

Нацыянальная бібліятэка Беларусі

950 год

Дырэктарам Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі з'яўляецца прафесар, доктар педагагічных навук Р. С. Матульскі.

Бібліятэка ўмяшчае :

-20 чытальных залаў (2000 чытацкіх месц, аўтаматызаваных рабочых месц – больш за 1500);

-фондасховішча (разлічана на 14 млн адзінак захоўвання – 14% усяго кніжнага фонду Беларусі);

-сацыякультурны цэнтр;

-цэнтр міжнародных сустрэч і перагавораў.

950 год

Будова КДБ

Будынак КДБ Рэспублікі Беларусь пабудавана ў 1947 годзе на месцы разбуранай у гады вайны гасцініцы.

На яго даху размяшчаецца вежа з назіральнай пляцоўкай, якую называюць «вежай Цанавы». У тыя гады Лаўрэнцій Цанава узначальваў Міністэрства нацыянальнай бяспекі і асабіста сачыў за пабудовай будынка.

950 год

Вакол гэтай вежы лунаюць самыя неверагодныя чуткі: то яна не планавалася, то праектаваліся дзве вежы, то гэта была капрыз Цанавы, які хацеў зрабіць тут асабісты кабінет і інш. На самай справе вежа стала кампазіцыйным цэнтрам плана аднаўлення праспекта ад плошчы Незалежнасці да плошчы Перамогі.

950 год

Кафедральны сабор Сашэсця Святога Духа

Сабор знаходзіцца ў былым касцёле бэрнардынак. Яго самая каштоўная рэліквія цудатворны — абраз Мінскай Божай маці, якая лічыцца заступніцай Мінска.

950 год

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета - адзіны ў Беларусі тэатр оперы і балета, адзін з двух музычных тэатраў краіны, галоўная музычная і тэатральная пляцоўка краіны.

Размешчаны ў гістарычным раёне Мінска — Траецкім прадмесці ў велічным будынку, акружаным маляўнічым паркам.

950 год

Касцел Святога Сымона і Святой Алены

950 год

Плошча Дзяржаўнага Сцяга

Дыяметр флагштока складае 30 сантыметраў уверсе і паўтара метра ля падножжа. Вышыня — 70 метраў, верхавіна флагштока з наступам цемры міргае, выконваючы ролю гарадскога маяка, які падсвятляецца пражэктарамі.

Плошча самога сцяга, выкананага са спецыяльнай воданепранікальнай і невыгаральнай тканіны, складае 100 м кв. і важыць 25 кг. Уздымаецца і апускаецца палатно як аўтаматычна, гэтак і з дапамогай дыстанцыйнага кіравання

950 год

Востраў слёз, Востраў Мужнасці і Смутку — мемарыял, прысвечаны беларускім воінам-інтэрнацыяналістам, якія загінулі ў Афганістане ў 1979—1989 г.

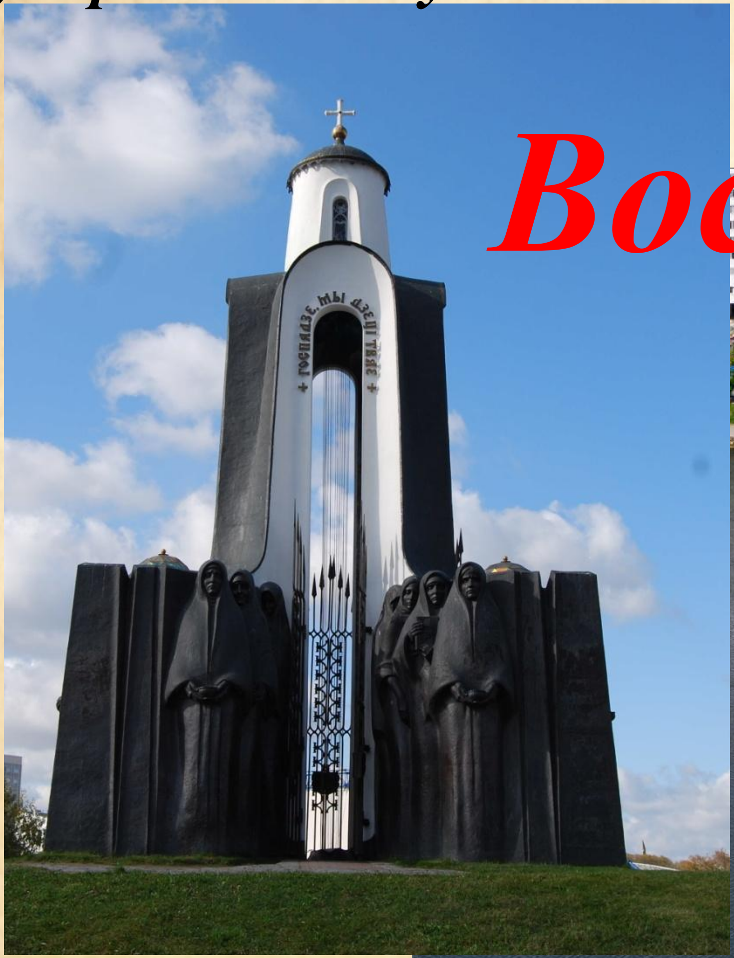

Востраў слёз

950 год

Лошыцкі сядзібна-паркавы комплекс

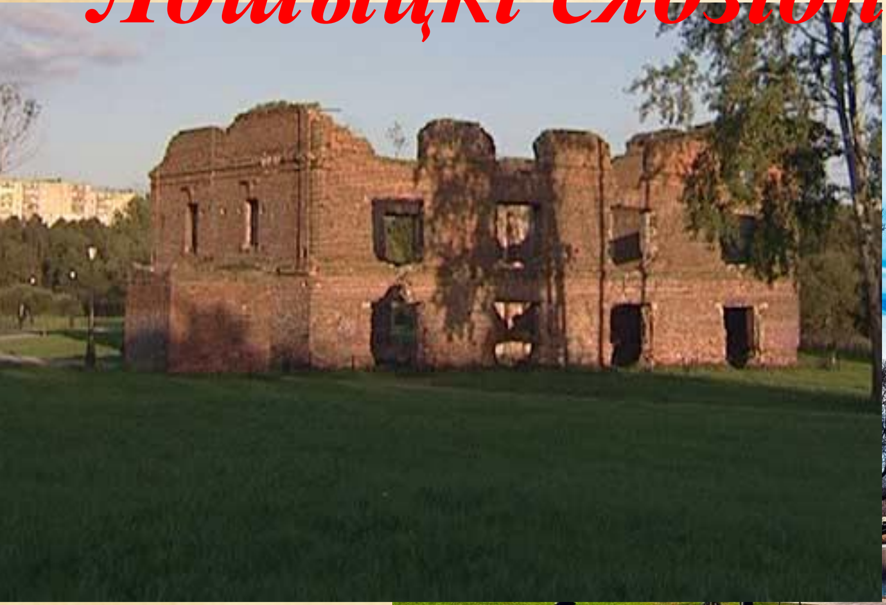

950 год

Помнік сядзібна-паркавага мастацтва XVIII—XIX стагоддзяў. Знаходзіцца на паўднёвай ускраіне Мінска ў сутоках рэк Свіслач і Лошыца каля былой вёскі Лошыца 1-я. Гісторыка-культурная каштоўнасць рэспубліканскага значэння.

950 год

Музей валуноў

Парк-музей камянёў ва Уруччы. Створаны ў 1985 годзе. Не мае аналагаў ва ўсім СНД. Падобны музей меншых памераў ёсць толькі на тэрыторыі Літвы.

Валунамі выкладзена карта Беларусі. На ёй навалами камянёў паказаныя населеныя пункты, а таксама рэчкі, азёры, ўзгор'і. У музеі сабраны камяні з усёй краіны (болей за 2134).

950 год

Цэнтральны батанічны сад Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі

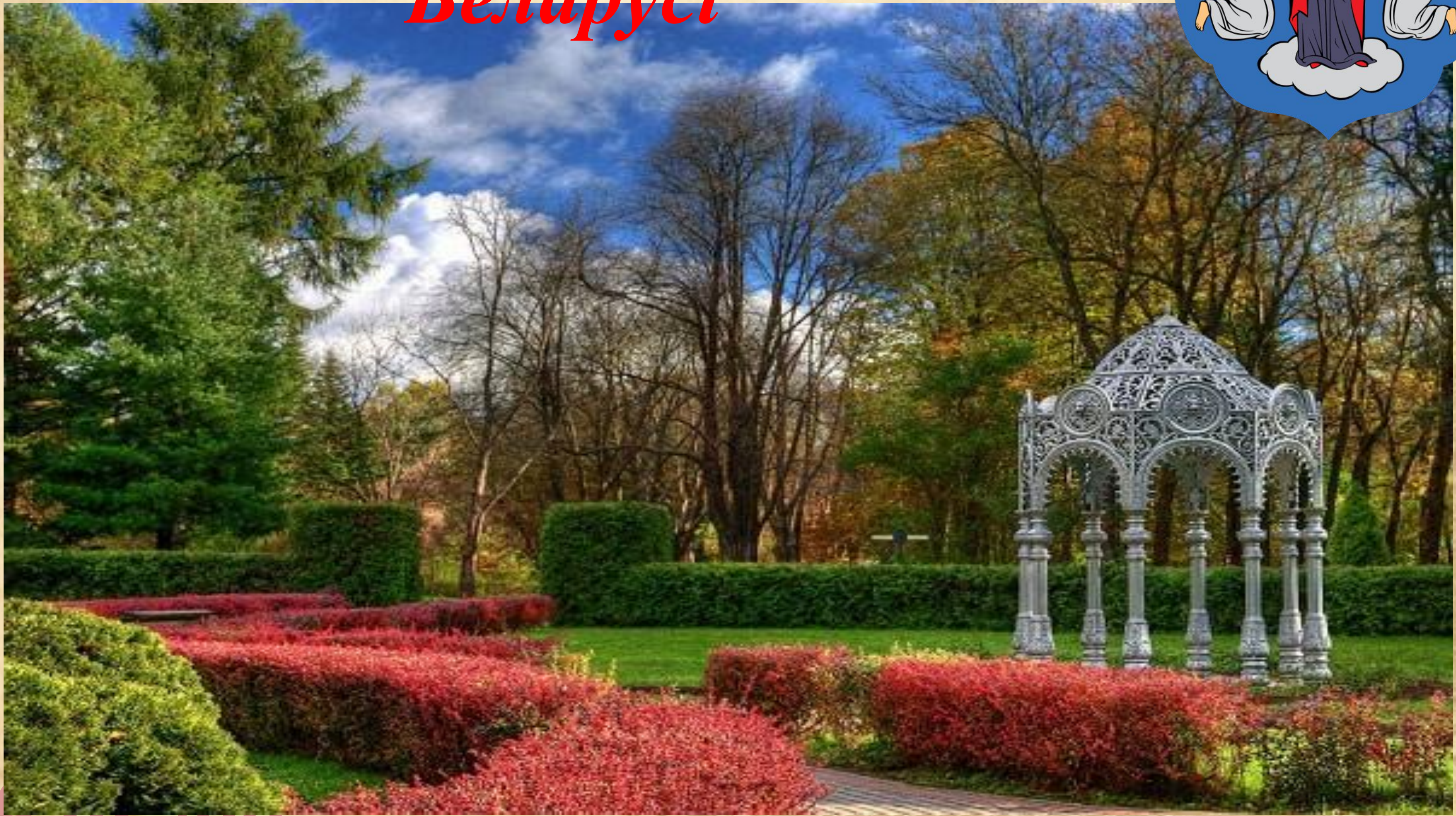

Цэнтральны батанічны сад Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі —адзін з буйнейшых батанічных садоў Еўропы (па сваёй плошчы — 153 га, а таксама па складу сваёй калекцыі — каля 10 тыс. назваў) і адзін са старэйшых

Мінск спартыўны

950 год

Шматпрофільны культурна-спартыўны комплекс „Мінск-Арэна“

950 год

Палац спорту ***стаў першым крытым спартыўным збудаваннем у Беларусі, які быў пабудаваны па новай асіметрычнай планіровачнай схеме. Праект будынка быў выкарыстаны пры будаўніцтве падобных будынкаў у Вільні, Чэлябінску, Валгаградзе і Днепрапятроўску.***

950 год

ДЗЯКУЙ ЗА ЎВАГУ!!!

950 год